Прочетете текста и разгледайте таблицата, за да изпълните задачи от 1 до 4 включително.

Според Световната здравна организация здравето е състояние на пълно физическо, психическо и социално благополучие, а не само отсъствие на болест. То е резултат от взаимодействието на редица фактори, които са свързани в система и действат на различни нива.

В тази система на първо ниво е човекът със своите индивидуални физически особености, които обуславят здравословното му състояние.

Следващото ниво е начинът на живот. Влошени здравословни показатели се наблюдават при лицата с ясно изразени рискови фактори например недояждане, затлъстяване, тютюнопушене, недоспиване, употреба на алкохол и на наркотици.

Индивидуалното поведение до голяма степен се определя от средата, в която човек расте и се развива, т.е. на трето ниво в системата се нарежда влиянието на семейната среда.

Следват факторите, които произтичат от условията на живот и на работа – местоживеене, степен на образование, работно място, доходи.

Като определящи се извеждат и факторите, свързани с околната среда. Най- голямо влияние върху здравето оказват вредните газове, отпадъците, пожарите, сушата.

Нива	Фактори
I	Възраст, пол, ръст, тегло
II	Хранителен и спортен режим, санитарно-хигиенни навици, редовни медицински прегледи, позитивно мислене
III	Бит, родители, братя, сестри, близки
IV	Образование, здравеопазване, трудова заетост, безработица
V	Атмосферен въздух, питейни води, почви, шум

LIVEWORKSHEETS

1. **Текстът е част от:**
   А) статия във вестник
   Б) учебник по медицина
   В) художествена творба
   Г) научна статия по медицина

2. Кое твърдение е вярно, като се има предвид информацията и от текста, и от таблицата?

   А) Текстът и таблицата представят изчерпателна информация за дейността на Световната здравна организация.
   Б) Информацията в първия абзац на текста е в пряка връзка само с първия ред от таблицата и я допълва.
   В) Текстът посочва факторите, които влияят върху здравословното състояние на човека, а таблицата – примери за тях.
   Г) В текста се посочват начини за преодоляване на вредни навици, а в таблицата – рецепти за здравословен начин на живот

3. Кое ниво, посочено в таблицата, допълва информацията от третия абзац на текста?
   А) първото
   Б) второто
   В) третото
   Г) четвъртото

4. Допълнете изречението, като имате предвид информацията и от текста, и от таблицата. В последния абзац на текста и в последното ниво от таблицата са посочени примери за ..... .
   А) фактори на икономическия растеж
   Б) фактори на околната среда
   В) социални фактори
   Г) културни фактори

5. Кое от изреченията е сложно съставно с подчинено обстоятелствено изречение?
   А) Вървяха по пътя, краят на който не се виждаше.
   Б) Когато излезе вън, всички с радост го поздравиха.
   В) Бях твърдо убедена, че времето няма да ми стигне.
   Г) Че е силен, амбициозен и решителен, знаеха всичк

LIVEWORKSHEETS

6. Какъв е видът на подчиненото изречение? Който говори много, казва малко.

А) подчинено определително изречение

Б) подчинено подложно изречение

В) подчинено допълнително изречение

Г) подчинено обстоятелствено изречение

7. В кое изречение подчертаният глагол е в несвършен вид?

А) Ще помисля върху предложението ти за срещата.

Б) Сутрин обикновено закусвам с чай и сандвич.

В) Трябва да отида непременно на концерта в петък.

Г) Ще тръгна рано за тренировка в спортната зала.

8. В кое изречение е допусната пунктуационна грешка?

А) Съобщението, че влакът от Стара Загора ще закъснее, много ме притесни.

Б) Тя взе чантата, която ù подариха за рождения ден, и си тръгна щастлива.

В) Когато зимата, студена и мразовита, настъпи, цялата земя се скова от студ.

Г) Справяше се с трудностите дори, когато сама не беше убедена в успеха.

9. В кое изречение е използвана глаголна форма в повелително наклонение?

А) Късно снощи слушах музика, и то каква музика!

Б) Толкова ми е задушно в тази препълнена зала!

В) Колко е красива луната в тази пролетна вечер!

Г) Преди да направиш нещо, мисли задълбочено!

10. Кое от посочените фразеологични словосъчетания означава сръчност ?

А) има две леви ръце

Б) от нищо нещо прави

В) на мравката път прави

Г) отпусна му края

11. Коя от подчертаните думи е употребена неправилно в изречението?

Новият български филм **А),** който гледах вчера, ме впечатли **Б)** и силно **В)** ми взаимодейства **Г**

LIVEWORKSHEETS

12. С коя от посочените думи твърдението ще е вярно?

Иречек познава добре българите и затова никак не се учудва от тази ..... на бай Ганя.

А) чувствителност
Б) изисканост
В) гостоприемност
Г) фамилиарност

13. В кой от редовете има пунктуационна грешка при цитирането?

А) Младият разпоредител в театъра призова: „Побързайте, представлението започва!".
Б) Тази вълнуваща Вазова творба има следното мото: „Аферим, бабо, машаллах".
В) Със сравнението: „идат като тигри" е разкрита ожесточеността на поробителите.
Г) Нашият „език свещен" е звучен, богат и красив, но е много труден за чужденците.

14. От коя творба е откъсът?

... Едно безгранично благоговение бе отпечатано по лицата на всички! Всички лица бяха сериозни, излеко бледни и като че изтръпнали! Като че не пред творението божие, а пред самия бог бяха изправени!...

А) „Бай Ганьо " („Бай Ганьо на гости у Иречека")
Б) „Една българка"
В) „Немили-недраги"
Г) „До Чикаго и назад" („Ниагара")

15. С кой от посочените изрази твърдението ще е вярно?

В лирическото отстъпление във втора глава на творбата „Немили-недраги" повествователят ..... .

А) описва кръчмата на храбрия Знаменосец
Б) представя вълнуващата реч на Странджата
В) споделя пряко свои мисли и чувства
Г) запознава читателя с главните герои

LIVEWORKSHEETS

16. „Заточеници" от Пейо Яворов е:

А) ода

Б) поема

В) елегия

Г) балада

17. В коя творба е пресъздаден мотивът за прераждането на влюбените души?

А) „Заточеници"

Б) „По жътва"

В) „На прощаване в 1868 г."

Г) „Неразделни"

18. За кого от посочените творци се отнася следният факт от биографията му?

Когато е на осем години, замръзва на зимната пързалка, заболява тежко, остава недъгав и всяко движение му причинява огромно физическо страдание.

А) Пейо Яворов

Б) Пенчо Славейков

В) Алеко Константинов

Г) Елин Пелин Въпроси с кратък свободен отговор

19. Свържете първата колона (в която е означен видът на наклонението) с втората колона (глаголната форма в същото наклонение).

А) преизказна глаголна форма	**1)** не разчитай
Б) изявително наклонение	**2)** би ли подал
В) повелително наклонение	**3)** се вдъхновил
Г) условно наклонение	**4)** съобщили сме

20. Преобразувайте пряката реч в изречението в непряка, като спазите правилата за пунктуационно оформяне и запазите основното глаголно време.

„Ние, децата, разбираме някои работи по-добре от възрастните" – сподели гостуващият в телевизионното предаване наш съученик.

LIVEWORKSHEETS

21. Препишете подчиненото допълнително изречение в състава на сложното смесено изречение.

Повикаха часовникаря и след дълги разговори и прегледи той започна да поправя машинката, като предупреди, че с нея трябва да се отнасят много грижливо, защото зъбците на колелата се били изтъркали.

22. Препишете текста, като редактирате правописните и пунктуационни грешки, както и грешките в членуването.

Във сряда е последния от поредицата стодени и мразувити дни. Мъглите ще са по-трайни по поречието на Дунав като ще се задаржат през целият ден. След полунощ ще се овеличи облачноста. Вятъра ще е слап от северо изток.

LIVEWORKSHEETS